

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudcem JUDr. Lukášem Hlouchem, Ph.D., ve věci

žalobce: I. O.,
trvale bytem
proti

žalované: Česká správa sociálního zabezpečení
sídlem Křížová 25, Praha 5

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 3.7.2018, č.j. RN-710 504 3814-47091-SL,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

1. Žalobou podanou ke Krajskému soudu v Brně (dále jen „krajský soud“) brojil žalobce proti rozhodnutí žalované ze dne 3. 7. 2018, č.j. RN-710 504 3814-47091-SL (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž byly zamítnuty námitky proti rozhodnutí žalované ze dne 5. 6. 2018, č.j. R-5.6.2018-421/710 504 3814 (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), kterým byla zamítnuta žádost žalobce o invalidní důchod pro nesplnění podmínky invalidity.

2. Prvostupňové rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku Městské správy sociálního zabezpečení v Brně (dále jen „MSSZ v Brně“) ze dne 23.5.2018, podle kterého žalobce nebyl uznán invalidním. Jednalo se o pokles pracovní schopnosti pouze o 20%.

II. Napadené rozhodnutí

3. V napadeném rozhodnutí žalovaná shrnula průběh dosavadního řízení a uvedla, že přezkoumala prvostupňové rozhodnutí v plném rozsahu včetně uplatněných námitek.
4. Žalovaná nechala v námitkovém řízení vypracovat nový posudek o invaliditě ze dne 29. 6. 2018, podle něhož je rozhodující příčinou dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce zdravotní postižení uvedené v kapitole XIII. (postižení svalové a kosterní soustavy), oddílu E (dorzopatie a spondylopatie) položce 1c (bolestivý syndrom páteře včetně stavů po operaci páteře atd.) přílohy k vyhl. o posuzování invalidity. Byl diagnostikován bolestivý páteřní syndrom víceetážový, lehká radikulopatie L5 I. sin dle EMG s oslabením palce levé nohy. Pokles pracovní schopnosti byl určen ve výši 30 %. Posudková lékařka žalované dospěla k závěru, rozhodující příčinou je postižení páteře v oblasti C a LS páteře, dle EMG bylo přítomno lehké postižení nervu – lehká radikulopatie v etáži L5 I. sin, jen s oslabením DF palce levé dolní končetiny. Z doložené EMG levé horní končetiny plyne jen lehká léze typu syndromu karpálního tunelu, která je posudkové nevýznamná.
5. Dle posudku o invaliditě MSSZ v Brně ze dne 23. 5. 2018 není žalobce invalidní a tento posudkový závěr byl potvrzený i posudkem o invaliditě České správy sociálního zabezpečení ze dne 29. 6. 2018. Invalidita je jednou z nutných podmínek pro vznik nároku na invalidní důchod, jak vyplývá z § 38 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění pozdějších předpisů, proto nemohla žalovaná námitkám žalobce vyhovět a invalidní důchod mu přiznat.

III. Žaloba a vyjádření žalované

6. Žalobce ve své žalobě uvedl, že hodnocení posudkového lékaře je v rozporu s lékařskými nálezy odborných lékařů. Namítl, že nebyl pozván k jednání posudkového lékaře žalované, který učinil závěr, aniž by podrobněji zkoumal žalobcův zdravotní stav.
7. V doplnění žaloby pak poukázal na degenerativní změny páteře v krční a bederní oblasti, omezení hybnosti a bolestivost levé ruky. Nemůže vykonávat náročnější úkony. Žalobce je toho názoru, že pokles pracovní schopnosti činí 40% a odpovídá prvnímu stupni invalidity.
8. Z uvedených důvodů žalobce navrhl zrušení napadeného rozhodnutí a vrácení věci žalované k dalšímu řízení.

9. Ve svém **vyjádření k žalobě** ze dne 27. 9. 2018 žalovaná uvedla, že žalobce není invalidní dle § 39 odst. 1 ZDP. Míra poklesu jeho pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu byla uvedeným posudkem o invaliditě určena ve výši 30%. Dle zjištěného skutkového stavu žalovaná trvá na správnosti svého rozhodnutí a navrhla zamítnutí žaloby.

IV. Řízení před krajským soudem

10. V průběhu řízení krajský soud vyžádal správní spis MSSZ v Brně včetně připojené zdravotní dokumentace žalobce a také správní spis žalované.
11. Ze **správního spisu** žalované a MSSZ v Brně vyplývají následující skutečnosti. Jednalo se o první řízení o žádosti o přiznání invalidního důchodu, přičemž na základě posudku MSSZ v Brně ze dne 23. 5. 2018 byla shledána jako rozhodující příčina dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce vada páteře – bolestivý syndrom páteřní víceetážový. Ve správním spisu MSSZ v Brně jsou založeny kopie relevantních lékařských zpráv.
12. Krajský soud dále nechal vypracovat **posudek Posudkové komise MPSV**, pracoviště v Brně (dále jen „PK MPSV“) ze dne 10. 1. 2019, která zasedala ve složení předsedkyně komise a dalšího lékaře z oboru neurologie, jakož i tajemnice komise. Žalobce byl při jednání PK MPSV vyšetřen, přičemž bylo konstatováno, že páteř je bez významnějšího vybočení, nezvedne levou ruku, porucha dynamiky krční páteře, omezení hybnosti v ramenním kloubu bilaterálně mnohem více vlevo.
13. V posudkovém hodnocení PK MPSV uvedla, že se jedná o muže ve věku 47 let, posuzovaného jako revizního technika, u něhož dle doložených nálezů je přítomen bolestivý syndrom páteřní víceetážový, který se projevuje jako cervikobrachiální syndrom levostranný bez prokázané radikulopatie dle EMG vyšetření z března 2017 či lumboischialgie taktéž levostranné s lehkou chronickou radikulopatií kořene LS vlevo dle EMG z 06/2018. Doložená neurologická vyšetření MUDr. P. opakovaně prokazují jen lehké oslabení dorsální flexe palce na LOK a snížení výbavnosti reflexů v obl. koř. S1-S2 vlevo. Při vyšetření přítomným neurologem při jednání PK MPSV oslabení dorsální flexe palce levé nohy prokázáno nebylo, posuzovaný muž je schopen chůze po špicích i po patách. V popředí klinického nálezu je aktuálně výrazně omezená hybnost zejména v oblasti krční páteře a levého ramenního kloubu, nyní je započato s rehabilitační léčbou. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti PK MPSV hodnotí dle přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., ve znění platném v době vydání napadeného rozhodnutí podle kapitoly XIII, oddíl E, položka lb na horní hranici procentního rozmezí (10-20%). Žalobce má dle doloženého EMG vyšetření z 03/2017 lehký syndrom karpálního tunelu vlevo. Je lehce obézní a je léčen s hypertenzí, bez prokázaných orgánových komplikací, dále je sledován pro malou uzlovou strumu bez poruchy funkce. Pro středně těžký syndrom spánkové apnoe používá při spánku kyslíkovou masku.

14. PK MPSV došla k závěru, že ostatní zdravotní postižení uvedená v diagnostickém souhrnu mají svou funkční závažností dopad na pracovní schopnost žalobce a způsobují mu pokles pracovní schopnosti větší, než odpovídá horní hranici míry poklesu pracovní schopnosti určené podle rozhodující příčiny dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu, a proto posudková komise tuto horní hranici navýšila o 5%. Celková míra poklesu pracovní schopnosti činí 25%. PK MPSV u žalobce neprokázala funkčně významný neurologický nález se závažnou poruchou statiky páteře, insuficienci svalového korzetu, závažné poškození nervu, symptomatologii neurogenního močového měchýře či dokonce paretické poškození, svalové atrofie, poruchy hybnosti končetin či poruchy funkce svěračů. Procentní míru poklesu pracovní schopnosti tedy nelze hodnotit dle přílohy k vyhlášce č. 359/2009 Sb., ve znění platném v době vydání napadeného rozhodnutí ČSSZ dle kapitoly XII, oddíl E, položka 1 c či 1d. Žalobce je schopen práce revizního technika s vyloučením těžké fyzické práce, práce v nepřírodných polohách a v nepříznivém klimatickém prostředí. Je schopen rekvalifikace na jinou pracovní pozici. K datu vydání napadeného rozhodnutí ze dne 3.7.2018 nebyl žalobce invalidní podle § 39 odst. 1 zákona č. 155/1995 Sb., ve znění zákona č. 306/2008 Sb. Nešlo o pokles pracovní schopnosti z důvodu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu nejméně o 35%.

V. Posouzení krajským soudem

15. Krajský soud ve věci nařídil ústní jednání, které se uskutečnilo dne 23. července 2019 za přítomnosti zástupkyně žalované a v přítomnosti žalobce.
16. Při jednání krajský soud vyslechl přednesy obou stran. Žalobce uvedl, že má v důsledku postižení páteře vyšší pokles pracovní schopnosti (nevratné změny na páteři), musel změnit zaměstnání (za méně placené). Žalovaná odkázala na vyjádření k žalobě. Soud dále konstatoval obsah soudního a správního spisu, k němuž účastníci neměli žádné vyjádření. Dále soud provedl důkaz posudkem PK MPSV ze dne 10.1.2019. Žalobce uvedl, že nic konkrétního proti předmětnému posudku nenamítá a nemá další návrhy na dokazování. Nyní žalobce pracuje v Dopravním podniku města Brna jako baterkář, přičemž tato práce mu z hlediska více vyhovuje. Zástupkyně žalované uvedla, že proti předmětnému posudku nemá námitek. Na základě toho krajský soud ukončil dokazování ve věci a po vyslechnutí konečných návrhů ve věci přikročil k vyhlášení rozsudku.
17. Žaloba **není důvodná**.
18. Právní úprava posuzování invalidity a podmínek nároku na invalidní důchod je obsažena v ustanovení § 39 zákona o důchodovém pojištění, které ve znění platném a účinném po 31. 12. 2009 upravuje tři stupně invalidity. Jestliže pracovní schopnost pojištěnce poklesla nejméně o 35 %, avšak nejvíce o 49 %, jedná se o invaliditu prvního stupně. Pokud se jedná o pokles pracovní schopnosti nejméně o 50 %, avšak nejvíce o 69 %, jedná se o invaliditu druhého stupně, a konečně v případě poklesu nejméně o 70 % se jedná o invaliditu třetího stupně. Při určování poklesu pracovní schopnosti se mj. bere v úvahu, zda jde o zdravotní postižení trvale ovlivňující pracovní schopnost, zda se jedná o tzv. stabilizovaný zdravotní stav a zda a jak je pojištěnec na své zdravotní postižení adaptován. Podle ustanovení § 39 odst. 6

zákona o důchodovém pojištění platí, že za stabilizovaný zdravotní stav [odstavec 4 písm. b)] se považuje takový zdravotní stav, který se ustálil na úrovni, která umožňuje pojištěnci vykonávat výdělečnou činnost bez zhoršení zdravotního stavu vlivem takové činnosti; udržení stabilizace zdravotního stavu může být přitom podmíněno dodržováním určité léčby nebo pracovních omezení.

19. Správní rozhodnutí o nároku na invalidní důchod je závislé především na odborném lékařském posouzení. Podle právní úpravy platné a účinné po 31. 12. 2009 platí, že zdravotní stav a pracovní schopnost občanů pro účely přezkumného řízení soudního ve věcech důchodového pojištění a pro účely odvolacího řízení správního (tzn. námitkového řízení) posuzuje ministerstvo práce a sociálních věcí, pokud napadené rozhodnutí bylo vydáno na základě posudku okresní správy sociálního zabezpečení; za tím účelem zřizuje jako své orgány posudkové komise. Při přezkumu takového rozhodnutí neposuzuje soud věcnou správnost posudku, neboť k tomu nemá potřebné odborné znalosti. Posudek posudkové komise MPSV soud hodnotí jako každý jiný důkaz podle zásad upravených v § 77 odst. 2 s. ř. s., avšak s ohledem na mimořádný význam v tomto řízení bývá tento posudek důkazem rozhodujícím v případech, kdy z hlediska své celistvosti a přesvědčivosti nevzbuzuje žádných pochyb, a nejsou-li tu ani žádné jiné skutečnosti nebo důkazy, kterými by správnost posudku mohla být zpochybněna. Požadavek úplnosti a přesvědčivosti kladený na tyto posudky spočívá pak v tom, aby se komise vypořádala se všemi rozhodujícími skutečnostmi, především s těmi, které posuzovaný namítá, a aby své posudkové závěry náležitě odůvodnila. Jelikož žalovaná rozhoduje o nároku na invalidní důchod, příp. o změně tohoto nároku či jeho odnětí v dvouinstančním řízení, jsou zejména na její rozhodnutí v námitkovém řízení kladeny nároky na jasnost, srozumitelnost a úplnost odůvodnění (viz rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 9. 2011, čj. 6 Ads 99/2011-43, přístupný na www.nssoud.cz). Jsou-li v posudkových hodnoceních zdravotního stavu rozpory, může je krajský soud v rámci doplňování zjišťování skutkového stavu řešit i porovnáním tzv. srovnávacího posudku PK MPSV (viz k tomu rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 10. 5. 2013, čj. 6 Ads 12/2013-22, přístupný na www.nssoud.cz).
20. Náležitosti posudku upravuje s účinností od 1. 1. 2010 v ustanovení § 7 vyhláška č. 359/2009 Sb. Posudek o invaliditě musí obsahovat mimo formálních náležitostí rovněž účel posouzení a datum posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výčet rozhodujících podkladů o zdravotním stavu pojištěnce, z nichž orgán sociálního zabezpečení vycházel při posouzení zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, skutková zjištění, ke kterým orgán sociálního zabezpečení dospěl při posuzování zdravotního stavu a pracovní schopnosti pojištěnce, výsledek posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti se stanovením, zda se jedná o dlouhodobě nepříznivý zdravotní stav, procentní míry poklesu pracovní schopnosti, stupně invalidity, dne vzniku invalidity, dne změny stupně invalidity nebo dne zániku invalidity, schopnosti využití zachované pracovní schopnosti podle § 5 u pojištěnce, jehož míra poklesu pracovní schopnosti činí nejméně 35 % a nejvíce 69 %, a zda je pojištěnec v případě poklesu pracovní schopnosti nejméně o 70 % schopen výdělečné činnosti za zcela mimořádných podmínek. Obligatorní náležitosti posudku

je rovněž odůvodnění výsledku posouzení zdravotního stavu a míry poklesu pracovní schopnosti.

21. Krajský soud hodnotil zjištěný skutkový stav komplexně ve vzájemné souvislosti skutkových zjištění učiněných ve správním řízení před žalovanou, tak i posudku PK MPSV vypracovaného v soudním řízení. V posuzované věci se jednalo o spor v otázce invalidity žalobce, neboť žalobci nebyl přiznán invalidní důchod z důvodu nesplnění podmínky invalidity.
22. Posudková hodnocení vypracovaná ve správním řízení a v soudním řízení se sice v podrobnostech poněkud liší, ale z pohledu zodpovězení otázky invalidity jsou vypracované posudky ve shodě v tom, že žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí nebyl invalidní. Posudky MSSZ v Brně, lékaře žalované v námitkovém řízení i PK MPSV shodně označily jako rozhodující příčinu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu bolestivý páteřní syndrom víceetážový, dále též cervikobrachiální syndrom levostranný bez prokázané radikulopatie, a hodnotily i další zdravotní postižení žalobce, která mají menší vliv na jeho pracovní schopnost. Vzhledem k posudkovým hodnocením poklesu pracovní schopnosti žalobce (MSSZ v Brně 20 %, žalovaná v námitkovém řízení 30 % a PK MPSV opět 25 %) však nebylo prokázáno, že by byl žalobce k datu vydání napadeného rozhodnutí invalidní alespoň v prvním stupni invalidity.
23. Posudek PK MPSV, k němuž žalobce konkrétní výtky nevzněl, také srozumitelně zdůvodňuje, proč nebylo možno sáhnout k vyššímu hodnocení míry poklesu pracovní schopnosti žalobce. Posudková kvalifikace se v posudku PK MPSV, který soud považuje za úplný a přesvědčivý, ustálila na tom, že rozhodující zdravotní postižení žalobce lze kvalifikovat podle kapitoly XIII, oddílu E, položky 1b přílohy k vyhlášce o posuzování invalidity s tím, že bylo využito zvýšení horní hranice příslušné položky (20 %) o 5 %, a to z důvodu ostatních zdravotních postižení (těžká spánková apnoe s potřebou dýchacího přístroje, hypertenze, uzlová struma bez poruchy funkce). I toto hodnocení krajský soud považuje za srozumitelné, přesvědčivé a odpovídající celkovému obrazu dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu žalobce.
24. Z hlediska pracovní rekomandace soud uvádí, že žalobce (vyučený elektromechanik) podle svých slov v současné době vykonává práci, která mu z hlediska jeho dlouhodobě nepříznivého zdravotního stavu lépe vyhovuje (baterkář), nicméně je hůře placená. Je tedy zřejmé, že žalobce ve svém oboru s vyloučením těžké fyzické práce za nepříznivých podmínek je schopen dále pracovat, jakkoliv mu jeho zdravotní postižení nepochybně výkon pracovní činnosti ztěžuje. Pokles příjmu žalobce nelze samostatně jako posudkové kritérium hodnocení zdravotního stavu zohlednit.

VII. Závěr a náhrada nákladů řízení

25. Ze všech shora uvedených důvodů krajský soud dospěl k závěru, že ani v soudním řízení nebylo prokázáno, že by žalobce byl k datu vydání napadeného rozhodnutí žalované invalidní, a proto žalobu zamítl, jak je ve výroku I. uvedeno.

26. O náhradě nákladů řízení krajský soud rozhodl podle § 60 odst. 1 s. ř. s., podle něhož nestanoví-li tento zákon jinak, má účastník, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení před soudem, které důvodně vynaložil proti účastníkovi, který ve věci úspěch neměl. Žalobce ve věci úspěch neměl (žaloba byla jako nedůvodná zamítnuta), a proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalované nelze náhradu nákladů řízení přiznat ve smyslu § 60 odst. 2 s. ř. s. (výrok II. tohoto rozsudku).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 23. července 2019

JUDr. Lukáš Hlouch, Ph.D., v.r.
samosoudce

Za správnost vyhotovení:
K. M.